

Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-95-5/18-T
Datum: 1. juni 2012.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM

U sastavu: sudija O-Gon Kwon, predsjedavajući
sudija Howard Morrison
sudija Melville Baird
sudija Flavia Lattanzi, rezervni sudija

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 1. juna 2012.

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO SEDAMDESET PRVOM ZAHTJEVU U VEZI S KRŠENJEM
OBAVEZE OBJELODANJIVANJA**

Tužilaštvo

g. Alan Tieger
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

Optuženi

g. Radovan Karadžić

Branilac u pripravnosti

g. Richard Harvey

PRETRESNO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po "Sedamdeset prvom zahtjevu da se konstatuje kršenje obaveze objelodanjivanja (april 2012.), koji je optuženi podnio 1. maja 2012. (dalje u tekstu: Zahtjev), i ovim donosi odluku u vezi s tim.

I. Argumentacija

1. Optuženi u Zahtjevu tvrdi da je Tužilaštvo (dalje u tekstu: tužilac) prekršilo pravilo 66(A)(ii) i pravilo 68 Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik) zbog toga što mu je tek 10. aprila 2012. objelodanjena izjava Aleksandra Vasiljevića koja je tužiocu data 2005. godine (dalje u tekstu: Izjava).¹

2. On primjećuje da je Vasiljević bio naveden kao svjedok optužbe u ovom predmetu zbog čega je tužilac na osnovu pravila 66(A)(ii) bio obavezan da mu Izjavu objelodani do 7. maja 2009.² Kako tvrdi optuženi, Izjava mu je u svakom slučaju trebala biti objelodanjena na osnovu pravila 68, budući da je "nesumnjivo oslobađajuća" jer sadrži Vasiljevićevo napomenu da mu je Tomislav Kovač rekao da optuženi nije znao za ubijanje zarobljenika u Srebrenici.³ Optuženi tvrdi da je oštećen tako kasnim objelodanjivanjem jer se u svojoj uvodnoj riječi mogao pozvati na Izjavu i upotrijebiti je sa svjedocima koji su svjedočili o njegovim odnosima s Ratkom Mladićem u vrijeme događaja u Srebrenici.⁴ Optuženi stoga traži da se izričito konstatuje da je tužilac prekršio svoje obaveze objelodanjivanja u vezi s ovim kasnim objelodanjivanjem.⁵ Kao sankciju i popravnu mjeru, on traži od Vijeća da naloži tužiocu da pozove Kovača kao svjedoka u svom glavnom dokaznom postupku kako bi se oslobađajuće informacije u Izjavi mogle predočiti prije okončanja dokaznog postupka tužioca tako da ih Vijeće može uzeti u obzir u vezi sa Zahtjevom optuženog za donošenje oslobađajuće presude na osnovu pravila 98*bis*.⁶

3. Tužilac je 15. maja 2012. dostavio "Odgovor tužilaštva na Karadžićev sedamdeset prvi zahtjev u vezi s kršenjem obaveze objelodanjivanja (april 2012.)" (dalje u tekstu: Odgovor). Tužilac tvrdi da Zahtjev treba odbaciti zbog toga što optuženi nije pokazao da mu je kasnim

¹ Zahtjev, par. 1–2

² Zahtjev, par. 3.

³ Zahtjev, par. 2, 4.

⁴ Zahtjev, par. 5.

⁵ Zahtjev, par. 1, 3–4.

objelodanjivanjem Izjave nanescena šteta.⁷ Tužilac tvrdi da Vijeće ne treba da konstatuje da je došlo do kršenja pravila 66(a)(ii) budući da je Vasiljević 22. marta 2012. skinut s tužiočevog Spiska svjedoka na osnovu pravila 65ter.⁸

4. Tužilac potvrđuje da je do kasnog objelodanjivanja Izjave došlo uslijed previda i da je ona trebala biti objelodanjena ranije u skladu s pravilom 68. Međutim, tužilaštvo tvrdi da Izjava "nema gotovo nikakvu oslobađajuću vrijednost" i da bi imala vrlo malu dokaznu vrijednost ako Kovač ne bi svjedočio.⁹ S tim u vezi, tužilac primjećuje da optuženi može pozvati Kovača tokom izvođenja dokaza u svoju odbranu kako bi svjedočio o tome da li je optuženi znao za događaje navedene u Izjavi.¹⁰ Tužilac takođe napominje da je optuženom već objelodanjena "velika količina materijala koji odražava ono što je Kovač rekao o događajima u Srebrenici" i da je njegov tim odbrane već imao direktan pristup Kovaču kao potencijalnom svjedoku.¹¹

5. Tužilac dalje tvrdi da optuženi nije oštećen time što se u svojoj uvodnoj riječi nije mogao pozvati na Izjavu budući da uvodna riječ nema nikakvu dokaznu vrijednost.¹² Pored toga, tužilac primjećuje da je malo vjerovatno da je optuženi mogao ponuditi dotičnu Izjavu kao dokaz pošto nijedan od svjedoka koje je pozvao tužilac ne bi mogao potvrditi autentičnost njenog sadržaja.¹³ Tužilac takođe primjećuje da optuženi nije pokazao da je Izjava od tolikog značaja da mu je njenim kasnim objelodanjivanjem nanescena šteta.¹⁴ U prilog toj tvrdnji tužilac navodi da je optuženi o svojim odnosima s Mladićem već razgovarao sa svjedocima koji su svjedočili u ovom predmetu i da Izjava ne bi dodala ništa tom ispitivanju.¹⁵

6. Najzad, tužilac tvrdi da su, čak i ako Vijeće konstatuje da je optuženi oštećen kasnim objelodanjivanjem Izjave, sankcije i popravne mjere koje traži optuženi neprimjerene.¹⁶ U tom pogledu tužilac potvrđuje da je kasno objelodanjivanje Izjave predstavljalo grešku koja

⁶ Zahtjev, par. 7.

⁷ Odgovor, par. 1, 13.

⁸ Odgovor, par. 2.

⁹ Odgovor, par. 5.

¹⁰ Odgovor, par. 5.

¹¹ Odgovor, par. 5.

¹² Odgovor, par. 7.

¹³ Odgovor, par. 7.

¹⁴ Odgovor, par. 8.

¹⁵ Odgovor, par. 9, gdje se upućuje na unakrsno ispitivanje Manojla Milovanovića i Petra Škrbića od strane optuženog.

¹⁶ Odgovor, par. 10, 13.

je, "čim je otkrivena, smjesta ispravljena".¹⁷ Tužilac tvrdi da, čak i kada bi pozvao Kovača i tako optuženom omogućio da od njega pribavi za sebe povoljne informacije, to ne bi imalo nikakvog uticaja na zaključke Vijeća na osnovu pravila 98bis.¹⁸ U prilog ovoj tvrdnji, tužilac navodi da je, u fazi donošenja odluke na osnovu pravila 98bis, Vijeće obavezno da "razmotri dokaze optužbe, pridajući im maksimalnu vrijednost" i da će eventualne nedosljednosti u tim dokazima kao i dokazi koji idu u prilog optuženom biti razmatrane tek na kraju postupka.¹⁹

II. Mjerodavno pravo

7. Pravilo 66(A) propisuje tužiočevu obavezu da (u roku koji odredi pretresno vijeće ili pretpretresni sudija) stavi odbrani na raspolaganje "kopije izjava svih svjedoka koje tužilac namjerava da pozove da svjedoče na suđenju i kopije svih transkripata i pismenih izjava uzetih u skladu s pravilom 92bis, 92ter i 92quater".

8. Pravilo 68 Pravilnika nameće tužiocu kontinuiranu obavezu da "odbrani objeloda[njuje] sve materijale koji po njegovim stvarnim saznanjima mogu upućivati na nevinost, odnosno ublažiti krivicu optuženog ili uticati na vjerodostojnost dokaza optužbe".²⁰ Kako bi pokazao da je tužilac prekršio ovu obavezu, optuženi mora da predoči "*prima facie* dokaz[e] o mogućem ekskulpatornom ili ublažujućem karakteru traženog materijala".²¹

9. Pravilo 68bis predviđa da pretresno vijeće može, *proprio motu*, ili na zahtjev bilo koje od strana u postupku, donijeti odluku o sankcijama koje treba izreći strani u postupku koja ne izvršava svoje obaveze objelodanjivanja u skladu s Pravilnikom. Prilikom utvrđivanja (eventualnih) primjerenih mjera, vijeće mora ispitati da li je dotičnim kršenjem nanesena šteta optuženom.²²

¹⁷ Odgovor, par. 11.

¹⁸ Odgovor, par. 12.

¹⁹ Odgovor, par. 12, gdje se poziva na predmet br. IT-96-21-A, *Tužilac protiv Zejnila Delalića i drugih*, Presuda, 20. februar 2001., par. 434 (naglasak u originalu izostavljen). Predmet br. IT-95-10-A, *Tužilac protiv Gorana Jelisića*, Presuda, 5. juli 2001., par. 37.

²⁰ Odluka po Zahtjevu optuženog da se utvrde rokovi objelodanjivanja, 1. oktobar 2009., par. 19, gdje se poziva na *Tužilac protiv Blaškića*, predmet br. IT-95-14-A, Drugostepena presuda, 29. juli 2004., par. 179.

²¹ *Tužilac protiv Kordića i Čerkeza*, predmet br. IT-95-14/2-A, Presuda, 17. decembar 2004., par. 179.

²² Drugostepena presuda u predmetu *Kordić i Čerkez*, par. 179; Drugostepena presuda u predmetu *Blaškić*, par. 268.

III. Diskusija

10. Tužilac je u ovom predmetu bilo dužno da najkasnije do 7. maja 2009. objelodani optuženom cjelokupan materijal na osnovu pravila 66(A)(ii).²³ Iako više nije na tužiočevom Spisku svjedoka na osnovu pravila 65ter, Vasiljević je na tom spisku još bio u vrijeme kada je isticao rok od 7. maja 2009. a sa spiska je skinut tek u martu 2012.²⁴ Iz toga proizlazi da je tužilac prekršio svoje obaveze objelodanjivanja time što do 7. maja 2009. nije objelodanio Izjavu u skladu s pravilom 66(A)(ii). Prilikom odlučivanja da li je optuženom nanesena šteta kršenjem pravila 66(A)(ii), Vijeće uzima u obzir, između ostalog, to da li će optuženi imati dovoljno vremena da pregleda objelodanjeni materijal i uklopi ga u svoje pripreme prije nego što svjedok bude svjedočio za potrebe unakrsnog ispitivanja.²⁵ Međutim, budući da Vasiljević na kraju nije pozvan kao svjedok, optuženom nije trebala Izjava da se pripremi za unakrsno ispitivanje svjedoka. Vijeće stoga konstatuje da optuženom nije nanesena šteta u vezi s kršenjem pravila 66(A)(ii).

11. Vijeće takođe konstatuje da je sadržaj Izjave potencijalno oslobađajući i da ju je trebalo objelodaniti optuženom u skladu s pravilom 68 Pravilnika. Budući da Izjava potiče iz 2005. a da je objelodanjena tek u aprilu 2012. godine, Vijeće konstatuje da je tužilac prekršio obaveze objelodanjivanja na osnovu pravila 68 time što Izjavu nije objelodanio čim je to bilo izvodljivo.

12. Iako je tužilac kasnim objelodanjivanjem Izjave prekršio svoje obaveze objelodanjivanja na osnovu pravila 68 Pravilnika, Vijeće konstatuje da optuženom nije nanesena nikakva šteta tim kršenjem. Prilikom donošenja ovog zaključka, Vijeće je pregledalo Izjavu i uočilo da je njen sadržaj ograničen u pogledu dužine i male dokazne vrijednosti. Vijeće je takođe imalo u vidu to da optuženi može pozvati Kovača tokom izvođenja dokaza odbrane da kao svjedok prokomentariše Izjavu ako smatra da je njen sadržaj značajan za njegovu tezu. Vijeće je takođe imalo u vidu tužiočev argument da je "velika količina materijala koji odražava ono što je Kovač rekao o događajima u Srebrenici"

²³ Nalog poslije statusne konferencije sa priloženim planom rada, 6. april 2009., par. 7.

²⁴ V. Zahtjev tužilaštva da izmijeni svoj Spisak svjedoka na osnovu pravila 65ter, 20. mart 2012., Pretres, T. 26674 (22. mart 2012.); Podnesak tužilaštva s revidiranim Spiskom svjedoka na osnovu pravila 65ter, 26. mart 2012.

već objelodanjena optuženom.²⁶ Pored toga, Vijeće je imalo u vidu da je optuženi unakrsno ispitaio svjedoke koji su svjedočili u ovom predmetu u vezi s njegovim odnosima s Mladićem u vrijeme zločina u Srebrenici za koje se tereti²⁷ i da svjedoci koji su već pozvani u ovom predmetu ne bi mogli da se u iole značajnijem obimu osvrnu na sadržaj Izjave.

13. U odsustvu štete po optuženog nema osnova za to da se odobri sankcija ili popravna mjera koju traži, odnosno da se tužiocu naloži da Kovača pozove tokom svog glavnog dokaznog postupka. Vijeće takođe smatra da nije utemeljena tvrdnja optuženog da oslobađajuće informacije sadržane u Izjavi treba predočiti prije završetka tužiočevog dokaznog postupka kako bi ih Vijeće moglo uzeti u obzir za potrebe postupka na osnovu pravila 98bis. U svrhu utvrđivanja "da li nema dokaza koji mogu potkrijepiti osuđujuću presudu" ili bilo koju tačku shodno odredbama pravila 98bis, Vijeću ne bi pomogli dokazi sadržani u Izjavi.

²⁵ Odluka po Dvadeset devetom zahtjevu optuženog u vezi s kršenjem obaveze objelodanjivanja, 11. januar 2011., par. 13, 17. Odluka po Četrdeset šestom zahtjevu optuženog u vezi s kršenjem obaveze objelodanjivanja, 20. april 2011., par. 9; Odluka po Četrdeset osmom zahtjevu optuženog u vezi s kršenjem obaveze objelodanjivanja, 30. maj 2011., par. 12.

²⁶ Odgovor, par. 5.

²⁷ Pretres, T. 25638, 25656–25657, 25670–25672 (1. mart 2012.) (unakrsno ispitivanje Milovanovića) i Pretres, T. 26027–26028 (8. mart 2012.) (unakrsno ispitivanje Škrbića).

IV. Dispozitiv

14. Iz gorenavedenih razloga, Pretresno vijeće, na osnovu pravila 54, 66(A)(ii), 68 i 68bis Pravilnika, ovim:

- a) Djelimično **ODOBRAVA** Zahtjev, većinom glasova, uz suprotno mišljenje sudije Kwona²⁸ i konstatuje da je tužilac prekršio pravilo 66(A)(ii) i pravilo 68 Pravilnika u vezi s kasnim objelodanjivanjem Izjave; i
- b) **ODBIJA** Zahtjev u svim drugim aspektima,

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je merodavna engleska verzija.

/potpis na originalu/
sudija O-Gon Kwon,
predsjedavajući

Dana 1. juna 2012.
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]

²⁸ Sudija Kwon upućuje na svoje Djelimično suprotno mišljenje u Odluci po zahtjevima optuženog broj 37-47 u vezi s kršenjem obaveze objelodanjivanja i Djelimično suprotno mišljenje sudije Kwona, 29. mart 2011. Iako se sudija Kwon slaže s većinom da je došlo do kršenja pravila 68 Pravilnika, u odsustvu štete po optuženog on smatra da bi Zahtjev trebalo u cijelosti odbaciti. Sudija Kwon takode smatra da je, budući da Vasiljević više nije na Spisku svjedoka na osnovu pravila 65ter, Zahtjev optuženog u vezi s navodnim kršenjem pravila 66(A)(ii) bespredmetan.